

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลของการปรึกษารายบุคคลโดยใช้แนวคิดของซาเทียร์ โมเดลต่อ
 สุขภาพจิตและการปรับตัวทางสังคมของผู้ป่วยเสพติดแอมเฟตามีน

ผู้เขียน นางสาวธัญญารัตน์ ชมสวรรค์

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการปรึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
 อาจารย์ ดร.สมชาย เตียวกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษารายบุคคลโดยใช้แนวคิดของซาเทียร์ โมเดลต่อสุขภาพจิตและการปรับตัวทางสังคมของผู้ป่วยเสพติดแอมเฟตามีน รูปแบบของการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยเสพติดแอมเฟตามีนที่แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นผู้เสพติดแอมเฟตามีนซึ่งกำลังเข้ารับการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยในชั้นตอนฟื้นฟูสมรรถภาพของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ จำนวน 28 คน นอกเหนือจากการรับการบำบัดรักษาตามปกติแล้ว กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษาทางจิตวิทยาตามแผนการให้การปรึกษารายบุคคลโดยใช้แนวคิดของ Satir Model คนละ 8 ครั้ง ครั้งละประมาณ 45 – 90 นาที ระยะเวลา 7 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมได้รับการบำบัดรักษาตามปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง แบบวัดสุขภาพจิต (TMHQ) และแบบสอบถามการปรับตัวทางสังคม ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง ได้แก่ แผนการให้การปรึกษารายบุคคลตามแนวคิดของซาเทียร์โมเดล ทำการเก็บข้อมูลก่อนและหลังการเข้าร่วมการปรึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธี *t*-test

ผลการวิจัยพบดังนี้

1. กลุ่มทดลองมีคะแนนปัญหาสุขภาพจิตหลังการทดลองในภาพรวมต่ำกว่าก่อนรับการปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาแอมเฟตามีนกลุ่มนี้มีคะแนนปัญหาสุขภาพจิตในกลุ่มอาการซึมเศร้า และกลุ่มการทำหน้าที่ทางสังคมต่ำกว่าก่อนรับการปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในขณะที่คะแนน

ปัญหาสุขภาพจิตในกลุ่มอาการทางกายต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนปัญหาสุขภาพจิตในกลุ่มอาการ โรคจิต และกลุ่มอาการวิตกกังวลต่ำกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. กลุ่มทดลองมีคะแนนการปรับตัวทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนการปรับตัวทางสังคมด้านอัตมโนทัศน์ และด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ยกเว้นด้านบทบาทหน้าที่ที่คะแนนสูงกว่าก่อนรับการปรึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. กลุ่มทดลองมีคะแนนปัญหาสุขภาพจิตหลังการทดลองในภาพรวมต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนปัญหาสุขภาพจิตในกลุ่มอาการทางกายต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีคะแนนปัญหาสุขภาพจิตในกลุ่มอาการซึมเศร้า และกลุ่มอาการวิตกกังวลต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในกลุ่มอาการ โรคจิต และกลุ่มการทำหน้าที่ทางสังคมที่คะแนนต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. กลุ่มทดลองมีคะแนนการปรับตัวทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาแอมเฟตามีนกลุ่มทดลองมีคะแนนการปรับตัวทางสังคมในศูนย์บำบัดรักษาเยสพิค เชียงใหม่ ด้านอัตมโนทัศน์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ด้านบทบาทหน้าที่ และด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลนั้น กลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการทดลองที่ได้แสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่า การปรึกษารายบุคคลโดยใช้แนวคิดของซาเทียร์ โมเดลนั้นสามารถพัฒนาสุขภาพจิตและการปรับตัวทางสังคมในด้านอัตมโนทัศน์ของผู้ป่วยเสพติดแอมเฟตามีนให้ดีขึ้นได้

Independent Study Title	Effects of the Satir Model Individual Counseling on Mental Health and Social Adjustment of Amphetamine Addicted Patients
Author	Miss Tanyarat Chomsawan
Degree	Master of Science (Counseling Psychology)
Independent Student Advisor	Lecturer Dr. Somchai Teaukul

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the effects of the individual counseling based on the Satir Model on mental health and social adjustment of amphetamine addicted patients.

Subjects consisted of 28 amphetamine addicted patients who attended a rehabilitation program at Chiang Mai Drug Dependent Treatment Center. Subjects with high scores of Thai Mental Health Questionnaires (TMHQ) were simple randomized into an experimental and a control group, each consisted of 14 members. Besides participating in a routine rehabilitation program, subjects in the experimental group participated in the individual counseling based on the Satir Model for 8 sessions and each session took about 45 – 90 minutes for 7 weeks whereas the control attended only a routine rehabilitation program. Data were collected before and after the experiment.

The research materials were composed of 2 categories: (1) Materials used for collecting data; Demographic Questionnaires, Thai Mental Health Questionnaires (TMHQ) and Social Adjustment Questionnaires, and (2) the material used during the experimental process: a Satir Model Individual Counseling protocol.

Statistics used for analyzing data in this study was *t*-test.

The results were as followed:

1. After the treatment, the experimental group had significantly decrements of poor mental health total scores at $p \leq .001$ level. Among the 5 symptoms of Thai Mental Health

Questionnaire, the experimental group had significantly decrements of depression and social function score at $p \leq .001$ level while somatization was at .01 level and psychotic and anxiety were at .05 level.

2. After the treatment, there was a significantly increase of the social adjustment total score in the experimental group at $p \leq .01$ level. Among the 3 dimensions of Social Adjustment Questionnaire, the self-concept dimension of the experimental group was significantly increased at $p \leq .01$ level while the interpersonal relationship dimension was significantly increased at $p \leq .05$ level and the role dimension was found to have no significant difference between the pretest and posttest scores.

3. There were significant differences of the posttest mental health total scores between the experimental group and the control group at $p \leq .01$ level. Among the 5 symptoms of Thai Mental Health Questionnaire, there were significant differences of the posttest mental health scores of the experimental group and the control group on somatization at $p \leq .01$ level while the depression and anxiety were at $p \leq .05$ level. There was no significant difference of the posttest mental health scores between the experimental group and the control group on psychotic and social functions.

4. There were significant differences of the posttest social adjustment scores between the experimental group and the control group on social adjustment total score, the dimensions of interpersonal relationship and the role while the self-concept of the posttest social adjustment score of the experimental group was significantly higher than that of the control group at $p \leq .05$ level.

The results showed that the individual counseling based on the Satir Model can improve well mental health and social adjustment of amphetamine addicted patients.